

Plats och tid Socialförvaltningen, Repslagargatan 6, Luleå. 2008-10-07, kl 13.15--16.30

Beslutande Enligt bifogad närvarolista

Övriga deltagande Enligt bifogad närvarolista

Utses att justera Thomas Tillberg

Justeringens
plats och tid

Underskrifter Sekreterare _____ Paragrafer 12--17
Ann-Christine Halmetkangas

Ordförande _____
Anita Geijer

Justerande _____
Thomas Tillberg

BEVIS/ANSLAG

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Sammanträdesdatum

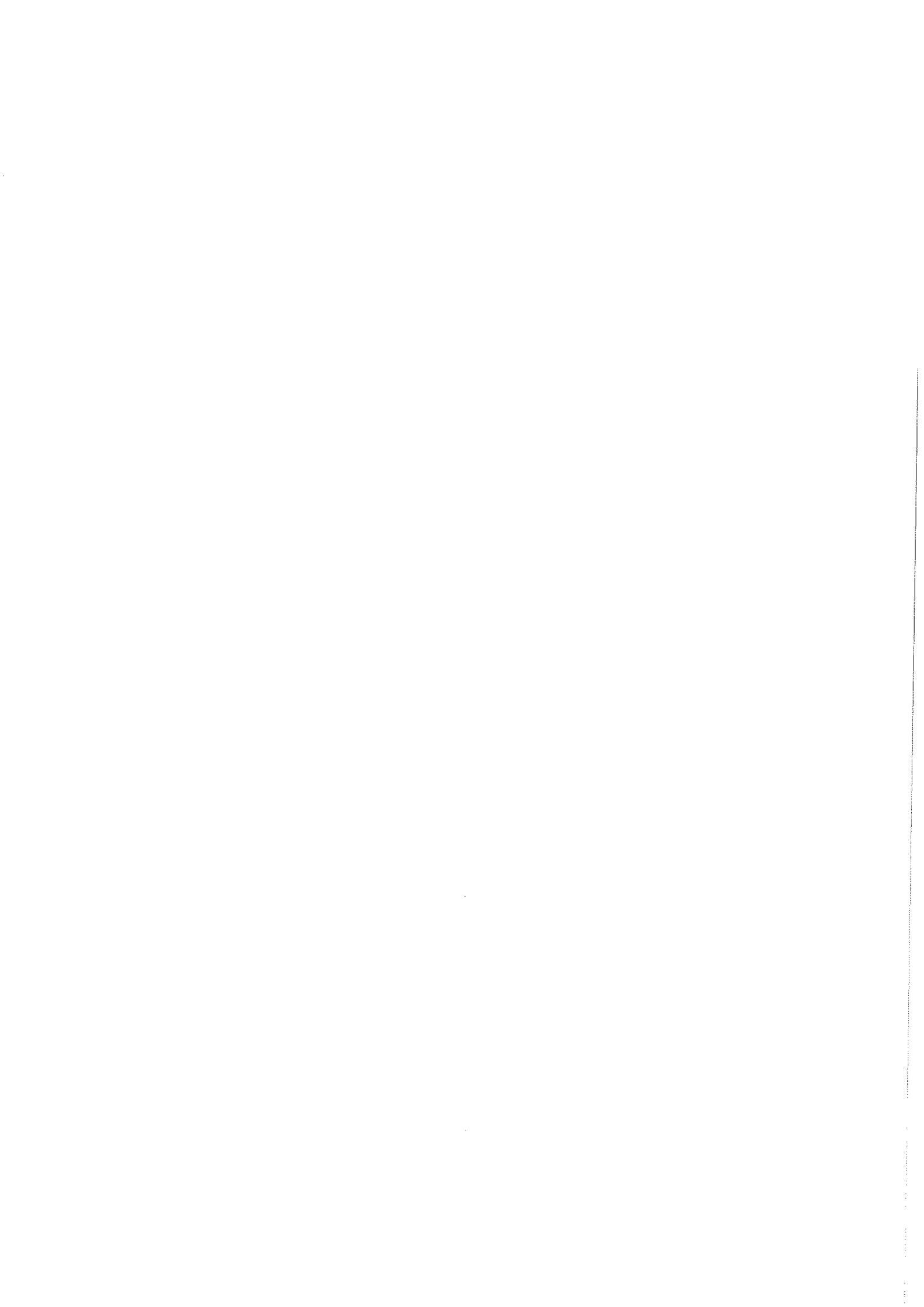
Datum för
anslags uppsättande

Datum för
anslags nedtagande

Förvaringsplats
för protokollet

Underskrift _____

Utdragsbestyrkande

LULEÅ KOMMUN

NÄRVAROLISTA

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

Ledamöter		Närvarande	Votering §	
			Ja	Nej
Kristina Hjorth	(HSO)	Ja		
Stig Holmbom	(HSO)	Ja		
Anita Jacobsson	(HSO)	Ja		
Birgitta Alstergren	(HSO)	Ja		
Christer Rönnlund	(HSO)	Ja		
Sune Åström	(DHR)	Ja		
Thomas Tillberg	(SRF)	Ja		
Yvonne Stålnacke, KS	(s)	Ja		
Anita Geijer, SN, ordf	(s)	Ja		
Marja-Liisa Åström, SN	(fp)	Ja		
Peter Hedlund, BUN	(s)	Ja		
Ann-Sofi Wänstedt, BN	(c)	Nej		
Torbjörn Hermansson, Miljö(s)		Ja		
Axel Hallqvist, TN	(m)	Nej		
Stina Leden, Fri	(fp)	Nej		
Maj-Britt Onnela, Kult	(s)	Ja		
Lars-Ove Gustafsson, SBK		Ja		

Ersättare		Närvarande	Tjänstgörande
Anette Snäll	(HSO)	Nej	
Barbro Taavenikku	(HSO)	Nej	
Kjell Lundström	(HSO)	Nej	
Hans Bäck	(HSO)	Ja	Ja
Monica Johansson Juntti	(HSO)	Ja	Ja
Margaretha Lindblom	(DHR)	Ja	Ja
Thord Keskitalo	(SRF)	Ja	
Carola Lidén, KS	(c)	Nej	
Eva Bergström, SN	(s)	Ja till 14.30	
Ayse Duyar, SN	(mp)	Ja	
Anneli Ahlbäck, BUN	(s)	Nej	
Lillemor Nordlund, BN	(s)	Nej	
Tord G Häggström, Miljö	(m)	Nej	
Tomas Westman, TN	(s)	Nej	
Sofia Eriksson, Fri	(s)	Nej	
Ulf Blombäck, Kult	(kd)	Nej	
Harry Voutilainen, SBK		Nej	

Övriga deltagare

Ann-Christine Halmetkangas	Socialförvaltningen, sekreterare
Mirjam Jaakola	Riksförbundet Attention Norrbotten
Eva Engman	Kvinnojouren Iris, Luleå

KOMMUNALA HANDIKAPPRÅDET

Närvarolista

Paragrafer	Ärenden
12	Information om ADHD m.m.
13	Ungdomspolitisk programförklaring för Luleå kommun. Yttrande
14	LuleåKalaset – Träff med representanter för Luleå Mäss & Kongress
15	Information om förbättringsåtgärder Kulturens Hus
16	Information om projektansökan - Våld mot funktionshindrade kvinnor
17	Övriga frågor <ul style="list-style-type: none"> • Träff med Anders Bylund angående enkelt avhjälpta hinder • Kommunens och landstingens syn på handikapplaner • Prioriering av hjälpmedel • Tillgänglig båttrafik • Arcus – kattutställning • LLT – rollatorer • Vägverket/Banverket – Inbjudan till temadag • Övergångsställe i korsningen Storgatan/ Hermelinsgatan

---

—

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

12

2

Information om ADHD m.m.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet har bjudit in Mirjam Jaakola som representerar Riksförbundet Attention i Norrbotten för att berätta mer om bland annat ADHD.

Riksförbundet Attention Norrbotten arbetar för att förbättra villkoren för barn, ungdomar och vuxna med Neuropsykiatriska funktionshinder, NPF. (NPF = Diagnoser som t.ex. ADHD, Aspergers och Tourette syndrom.) Mer information om Attention hittar du på hemsidan www.attention-norrbotten.se

Mirjam Jaakola berättar ingående om sitt liv och hur det har varit för henne fram till att hon fick diagnosen ADHD och hur det är idag.

Rådet får se en film som visar hur det kan vara att leva med ADHD.

Rådet tackar Mirjam Jaakola för en mycket bra information.

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-08

13

3

Ungdomspolitisk programförklaring för Luleå kommun. Yttrande

Bilagor: Ungdomspolitisk programförklaring

Ärendebeskrivning

På uppdrag av kommunfullmäktige har en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från kommunledningsförvaltningen, fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen tagit fram en ungdomspolitisk programförklaring. Projektledare är Maria Palo, ungdomssamordnare på Utvecklingskontoret.

Programförklaringen är baserad på EU:s ungdomspolitik, nationell ungdomspolitik, forskning, undersökningar, studier samt möten med ungdomar i Luleå kommun.

Till programförklaringen hör ett uppföljningssystem med indikatorer hämtade främst från ungdomsundersökningen Lupp (lokal uppföljning av ungdomspolitik).

Programförklaringen är en viljeinriktning och ska tillsammans med uppföljningssystemet peka ut var åtgärder ska sättas in för att förbättra eller bibehålla goda villkor för unga medborgare i Luleå kommun.

Kommunala Handikapprådet har fått tillfälle att yttra sig över ungdomspolitiska programförklaringen.

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-08

13

4

Monica Johansson-Juntti har varit i kontakt med ungdomar inom RBU, FUB och FA med anledning av ungdomspolitiska programmet. Följande synpunkter har framkommit:

- Programförklaringen är baserad på bland annat möten med ungdomar i Luleå kommun. Har funktionshindrade ungdomar, ungdomar med funktionsnedsättning, varit med och fått komma till tals?
- Det bör framgå i ungdomspolitiska programförklaringen att den även innefattar ungdomar med funktionshinder/funktionsnedsättning.
- Det är svårt att komma in på arbetsmarknaden för personer med funktionshinder.
- Bostadsmarknaden för funktionshindrade är inte heller bra. Ibland kan det finnas behov av speciallösningar. T.ex. ett boende i närheten av kompisar, fritidsaktiviteter m.m.
- Många fritidsaktiviteter är fortfarande inte tillgängliga för funktionshindrade.

Handikapprådet diskuterar begreppet "alla". Vilka innefattas av begreppet. Handikapprådet efterlyser en definition av ordet.

Programmet bör även gå till föräldraföreningen mot narkotika, FMN för yttrande.

Kommunala handikapprådet beslutar avlämna följande yttrande till utvecklingskontoret

- I inledningen på ungdomspolitiska programmet bör ett förtydligande/en definition av begreppet **alla** finnas med.

Beslutsexpediering
Utvecklingskontoret

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Arbetsutskottet	2008-09-30	19	2
Kommunala Handikapprådet	2008-10-07	14	5

LuleåKalaset – Träff med representanter för Luleå Mäss & Kongress

Bilaga: Frågor ställda till Luleå Mäss & Kongress

Ärendebeskrivning

Kommunala handikapprådet har tagit initiativ till ett möte med representanter för Luleå Mäss & Kongress för att diskutera hur det har fungerat vid handikappläktarna under årets LuleåKalas. Innan mötet fick Luleå Mäss & Kongress ett antal frågor att besvara.

Margit Eklund, vd, samt Elisabeth Eriksson, styrelseordförande i Luleå Mäss & Kongress deltar vid mötet.

Handikappläktarna var välbesökta under kalaset, framförallt under torsdagen då så mycket som 27 rullstolar fanns på handikappläktaren i Södra Hamn.

Efter genomgång av frågeformuläret diskuteras särskilt följande frågor:

- Arbetsutskottet är missnöjda med placeringen av handikappläktarna. I Södra hamn var det svårt för rullstolar att komma fram med kablar och annat som var i vägen. Läktaren i Norra hamn var för långt från scenen. Luleå Mäss & Kongress hade lovat ta kontakt med Kristina Hjorth eller Lars-Ove Gustavsson innan uppsättning av läktarna, vilket inte skedde. En bättring till nästa år behövs.
- Bristen på vakter vid handikappläktarna. Många obehöriga tar sig upp på läktarna och det är svårt att få dem att gå ner. Arbetsutskottet trycker på vikten av att det finns "brickade" vakter vid handikappläktarna och framför önskemål om att det ska finnas en "brickad" vakt och en föreningsvakt vid varje läktare under samtliga kalaskvällar, torsdag – söndag.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Arbetsutskottet	2008-09-30	19	4
Kommunala Handikapprådet	2008-10-07	14	6

- Det var långt från handikappläktaren i Södra hamn till toalettlandet. För att ta sig från handikappläktaren till toalettlandet var man tvungen att passera hela folkhavet på Södra hamnplanen. Detta kan vara väldigt besvärligt för t.ex. en person i rullstol. En toalett för handikappade bör placeras i närheten av handikappläktaren.
- Arbetsutskottet efterlyser en kontaktlista på ansvariga personer under kalaskvällarna om t.ex. inte vaktningen fungerar.

Margit Eklund ser positivt på dagens möte och ser fram emot en fortsatt bra dialog inför 2009 års kalas. Det som går att förbättra ska också göras.

Margit Eklund berättar att det finns en arbetsgrupp (myndighetsgruppen) som träffas kontinuerligt inför kalasen. Där ingår representanter för polisen, räddningstjänsten, miljökontoret, alkoholsamordnare m fl. Margit föreslår att även en representant från KHR deltar i denna grupp.

Arbetsutskottet tackar Luleå Mäss & Kongress för detta möte som är en bra start för en fortsatt god dialog inför nästa års LuleåKalas.

Arbetsutskottet beslutar

- att anmäla Lars-Ove Gustavsson som KHRs representant till Luleå Mäss & Kongress arbetsgrupp (myndighetsgruppen) för LuleåKalaset.

Kommunala handikapprådet beslutar

- lägga rapporten från arbetsutskottet till handlingarna.

Beslutsexpediering

Luleå Mäss & Kongress

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

15

7

Information om förbättringsåtgärder Kulturens hus

Ärendebeskrivning

Förbättringsåtgärderna i stora salen är gjorda. Trappen är åtgärdad med kontrastmarkeringar. Främre bänkraden är ombyggd för funktionsnedsatta.

Kvar att åtgärda är bland annat:

- Stora trappen ska förses med mitträcke och kontrastmarkering.
- Dörrstängare i handikaptoaletterna.

Det är angeläget att tillgänglighetsgruppen fortsätter bevaka så att allt som utlovats i checklistan blir åtgärdat.

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

16

8

Information om projektansökan – Våld mot funktionshindrade kvinnor

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet har bjudit in Eva Engman från Kvinnojouren Iris i Luleå för att berätta om en projektansökan som lämnats till Allmänna arvsfonden.

Upprinnelsen till projektet var en skrivelse från SRF till Sveriges kommuner och landsting. SRF ville göra alla Sveriges kommuner uppmärksamma på våldsutsatta funktionshindrade kvinnors och flickors situation. Med utgångspunkt i SRFs skrivelse fattade socialnämnden i Luleå kommun följande beslut 2007-09-21:

- att verka för att Luleå kommun och Kvinnojouren anpassar Kvinnojourens lokaler för människor med olika funktionshinder.
- att verka för att handikappföreningar och Kvinnojouren möts för ömsesidigt informationsutbyte.
- vid översyn av färdtjänstreglerna beaktas SRFs synpunkter så att våldsutsatta kvinnor kan nyttja färdtjänst till annan kommun vid behov av skydd hos kvinnojour.

Med anledning av socialnämndens beslut har Kvinnojourens lokaler setts över och kommer att anpassas.

En arbetsgrupp med representanter från Kvinnojouren, KHR, HSO och ABF inrättades. Arbetsgruppen har tagit fram en projektbeskrivning och lämnat in en ansökan på 240 000 kr till Allmänna arvsfonden till projektet "Mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning".

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

16

9

Syftet med projektet är att öka medvetenheten och kunskapen hos myndigheter, allmänheten, personalen samt att stärka kvinnorna.

- En kartläggning ska göras. Hur ser det ut i Luleå kommun idag?
- Kunskapsseminarium (riktade till myndigheter, handikapporganisationer, personal m.fl.)
- Föreläsningar till allmänheten
- Informationsbroschyrer
- Utbildning för personal som arbetar med funktionsnedsatta kvinnor
- Möten med kvinnor/flickor på boenden
- Studiecirklar
- Information i media/presskonferens

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

17

10

Övriga frågor

Träff med Anders Bylund angående enkelt avhjälpna hinder

Anita Geijer och Kristina Hjorth har träffat Anders Bylund, avdelningschef för Stadsbyggnadskontoret. Anita och Kristina har påtalat vikten av en handikappsamordnare. Att ta fram en checklista måste prioriteras. Vad är gjort? Vad återstår att göra när det gäller enkelt avhjälpna hinder och ett samhälle för alla 2010? Ordf återkommer med mer information efter återkoppling från Anders Bylund.

Kommunens och landstingens syn på handikapplaner

Ordf berättar om en rapport som är gjord av Bertil Sköld, SRF. Rapporten visar kommunernas och landstingens syn på handikapplaner och grundas på enkätsvar från 207 av Sveriges kommuner. Rapporten skickas till Thomas Tillberg.

Prioritering av hjälpmedel

Stig Holmbom informerar att landstinget arbetar med att se över prioriteringen av hjälpmedel. Enligt förslag ska hjälpmedlen delas in i fyra olika grupper. Frågan kommer att bevakas av vice ordförande i läns-handikapprådet, Kurt Hofgren. Stig Holmbom och Sune Åström sitter också med i gruppen. Mer information kommer senare.

Tillgänglig båttrafik

Margaretha Lindblom berättar om en båtresa som DHR gjort med MS/Kungsholm. DHR hade kontakt med båtägaren två månader innan som lovade att det inte skulle vara några problem att komma ombord med rullstolar. Man var sammanlagt sex rullstolar som skulle med båten.

Arbetsutskottet

Kommunala Handikapprådet

2008-10-07

17

11

Problemet var påstigningen vid södra hamn där man fick hjälpas åt att lyfta ombord de rullstolsburna med fara för livet. Ute i Klubbviken fungerade det fint. Vem har ansvaret? Båtägaren skyller på kommunen. Viktigt vid nästa upphandling att det är tydligt vem som har ansvaret för vad så att man inte kan skylla på varandra om det inte fungerar.

Synpunkten skickas för kännedom till fritidsförvaltningen.

Arcus – kattutställning

Birgitta Alstergren informerar med anledning av kattutställningen i Arcushallen. Enligt beslut från -96 eller -97 fick det inte finnas djurutställningar i kommunala lokaler där idrott bedrivs. Birgitta har fått beskedet att beslutet har rivits upp för något år sedan. Arbetsutskottet får i uppdrag att ta reda på vad som gäller och varför det gamla beslutet hävts.

LLT – rullatorer

Birgitta Alstergren väcker återigen frågan om resenärer med rullatorer på bussarna. Rullatorerna är tunga och det är besvärligt att ta sig av/på bussarna trots lågt insteg. Chaufförerna på LLT måste få mer kunskap så att de kan hjälpa resenärer med rullatorer.

KHR beslutar att bjuda in LLT till en träff med Birgitta Alstergren och någon fler från tillgänglighetsgruppen för att diskutera detta.

Vägverket/Banverket – Inbjudan till temadag

Vägverket/Banverket inbjuder till temadag angående enkelt avhjälpna hinder den 19 november i Nordkalottcenter. Rådet beslutar att Thomas Tillberg och Kristina Hjorth ska delta.

Övergångsställe i korsningen Storgatan/Hermelinsgatan

Övergångsstället är inte gjort på rätt sätt ur tillgänglighetssynpunkt. Thomas Tillberg ska kontakta Robert Fredriksson, Stadsbyggnadskontoret för åtgärd.